



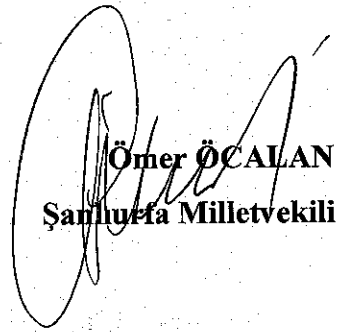
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 7828
Tarih : 25.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLER MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bugün gelinen noktada çiftçiler ya borçlarını bir bankadan kredi çekip diğer bankanın borcunu ödeyerek ya da yüksek faizle tefecilerden para alarak kapatmaya çalışmaktadırlar. Yıllardır devam eden çiftçilerin yapısal sorunları, AKP'nin iktidarı ile derinleşmiş, bu derinleşen yapısal sorunlardan birisi de AKP iktidarı ile birlikte çiftçinin borcunun kat be kat artmış olmasıdır. Çiftçilerin bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine kayıtlı borçları 15 yıl önce 5 milyar lira civarında iken, Mart 2020 itibariyle 130 milyar lirayı aşmış olduğu yani 26 kat artışı iddia edilmektedir. Bunun yanında bir de tefecilerin ve tüccarların borçları da dahil edilince çiftçilerin karşı karşıya olduğu tablo daha da vahim bir hal almaktadır.

Söz konusu çiftçilerin yapısal sorunlarının çözülmesinin ilk adımı olarak çiftçilerin kayıtlı bütün borçlarının devletçe üstlenilmelidir. Bu çerçevede çiftçinin kamu ve özel bankalarına, Tarım Kredi Kooperatifi ile birlikte çiftçilerin üzerlerine kayıtlı bütün tarımsal üretim ve hayvancılık kapsamında oluşan borçlarının devletçe ödenmesini öngören Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.


Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Hemen hemen her ülkede tarım stratejik önemli nedeniyle kendi ekonomik yapısına özgü bir tarım politikası ile ülkenin olanakları ölçüsünde desteklenen bir sektördür. Bu anlamda temel amaç tarım sektöründen uygulanmakta olan politikalarda temel amaç, kaynakların etkin kullanılması, sosyal, ekolojik, örgütlü bir tarım sektörünün oluşturulmasıdır. Bununla birlikte gıda güvenliği ve gıda egemenliğinin dikkate alınarak, artan nüfusun dengeli ve yeterli

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tak Komisyon	Tarım, Orman ve Köylere
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	29 Haziran 2020
Esas No: 212908	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BAŞKANLIĞI
25 Haziran 2020
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
25 Haziran 2020
No: 671536
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

beslenmesi esastır. Ancak Türkiye’de bugüne kadar uygulanan tarımsal üretim ve hayvancılıkta uygulanan politikalar ile çiftçilere verilen desteklerin hedef kitleye yeterince ve etkin yansımaması bu alanlardaki yapısal sorunları her geçen gün derinleştirmekte ve çiftçilerin tarımsal kredi borçları sürekli artmaktadır. AKP’nin iktidarı ile birlikte çiftçi kayıtlı borcunun 26 kat artışı ifade edilmektedir.

TÜİK verilerine göre Türkiye’de çiftçi sayısı son 12 yılda yüzde 48 azalmış, Tarım alanları da son 18 senede yüzde 12,3 daralmış, Sebze bahçeleri alanı yüzde yaklaşık 15 küçülmüş, Son 18 yılda tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı yüzde 44 azalmıştır. Özellikle son 10 yılda düzenli ve ciddi bir düşüş söz konusu. 2008’de 1 milyon 127 bin olan çiftçi sayısı 2019’de 600 bine kadar düştü. Bu veriler, kayıtlı çiftçi sayısında 2008’den bu yana 541 bin 600 azalma anlamına gelmektedir. Bu da yüzde 48’lik düşüşe karşılık geliyor. Düşüntün özellikle 2011’den sonra hızlandığı görülüyor. 2018’den 2020 Şubat ayına kadar, çiftçi sayısında 111 bin kişilik bir azalma meydana gelmiştir. TÜİK verilerine göre tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı ise 2002’de 7 milyon 458 bin kişiyken, 2020 Şubat ayı itibariyle 4 milyon 157 bin kişiye geriledi. Bu da son 18 yılda 3 milyon 301 bin daha az tarım çalışanı anlamına geliyor. Tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısının yüzde 44 azaldığı ortaya çıkıyor.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Ekim 2019 tarihi itibariyle ÇKS’ye kayıtlı çiftçi sayısını 2 milyon 264 bin 90 olarak açıklarken 2002 yılında kayıtlı çiftçi sayısı 2 milyon 588 bin 666 kişiydi. 2002 yılı itibariyle Ekim 2019 yılına kadar 324.576 çiftçinin azaldı görülmektedir. TÜİK ile Bakanlık arasındaki verilerin uyuşmaması ayrıca bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tarım alanındaki bütün bu küçülmeye karşı çiftçilerimizin borçları her gün artmaktadır. çiftçimizin bankalara 119 milyar 331 milyon TL, Tarım Kredi Kooperatiflerine ise yaklaşık 10 milyar TL borcu bulunmaktadır. Toplam kayıtlı kredi borcunun 130 milyarı aştığı iddia edilmektedir. Ayrıca tarımsal elektrik ve tarımsal sulama borçları da dikkate alındığında çiftçilerimizin toplam borcu yaklaşık 160 milyarı aştığı iddia edilmektedir.

GEREKÇE

AKP ile birlikte çiftçiler sadece bankalara, Tarım Kredi Kooperatifine borçlu değildir. Çiftçi piyasada satın aldığı hemen hemen her şeyi borç almakta ve hasat dönemine kadar bütün üretim

sürecini borç ile çevirmektedir. Bütün bu 130 Milyarı aşan kredi borçları ile birlikte son yıllarda Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş (DEDAŞ) ve Devlet Su İşleri (DSİ) gibi kurumlar, borçlarını ödemedikleri gerekçesiyle haksız ve hukuksuz bir şekilde çiftçinin desteklemesine bloke koymaktadır. Bu kurumlar, Danıştay 10. Dairesi'nin oy çokluğu aldığı çiftçinin desteklemelerine el konulmayacağına dair karara rağmen çiftçilerin tarımsal desteklemesini bloke uygulamaktadır.

AKP, bir yandan Kürtlerin iradesine Kayyum atarken diğer taraftan Kürtlerin ekonomik kaynaklarını sömürmekte ve çiftçinin cebindeki paraya DEDAŞ ve DSİ eliyle el koymaktadır. Özellikle Kürtlerin yoğun yaşadığı 6 ilde ile dağıtım hizmeti veren DEDAŞ'ın bu uygulaması kayyum anlayışın çiftçilere bakan yüzünden başka bir şey değildir. Başta Şanlıurfa, Mardin olmak üzere birçok ilde yaklaşık binlerce çiftçinin en büyük sorunu haline gelen elektrik kesintilerinin ardından DEDAŞ ve DSİ'nin desteklemelerine el koyması fırsatçılıktan, modern tefecilikten başka bir şey değildir.

Yine Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile benzer kurumlar tarafından çiftçilerimize destekleme ödemeleri yapılmaktadır. Ancak bu destekleme ödemeleri, başta Ziraat Bankası olmak üzere desteklemelerin ödendiği bankalarca tevkifat (stopaj) yapılarak ilgili banka şubesi tarafından vergi dairesi hesaplarına yatırılmaktadır.

Bu bağlamda çiftçilerimiz ile ilgili yapısal sorunların çözümü konusunda ilk olarak kayıtlı tarımsal üretim ve hayvancılık kapmasındaki borçlarının devletçe üstlenmesi ve yeni bir başlangıç yapması adına üzere hiçbir kesinti ve blokeye tabi olmaksızın mevcut desteklemeler dışında çiftçilere tohum ve mazot bedeli ödenmesi sağlanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Çiftçilerimiz ile ilgili yapısal sorunların çözümünün ilk adımı kapsamında öncelikle çiftçilerimizin kayıtlı borçlarının devletçe üstlenmesi amacıyla, çiftçilerin kamu ve özel bankaları, Tarım Kredi Kooperatifi ile birlikte çiftçilerin üzerlerine kayıtlı bütün tarımsal üretim ve hayvancılık kapsamında oluşan borçlarının devletçe ödenmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Borçları ödenen çiftçilerin yeni bir başlangıç yapmaları adına 2020 ve 2021 yıllarında çiftçilerin (2020 yılı tahakkuk etmiş borçlar dahil) tarımsal elektrik ve tarım sulama bedelleri devletçe karşılanmalıdır.

MADDE 3- Borçları ödenen çiftçilerin yeni bir başlangıç yapmaları adına hiçbir kesinti ve blokeye tabi olmaksızın mevcut desteklemeler dışında bir defaya mahsus olmak üzere çiftçilere tohum ve mazot bedeli ödenmesi sağlanmalıdır.

ÇİFTÇİLERİN KAMU VE ÖZEL BANKALARI, TARIM KREDİ KOOPERATİFİ İLE BİRLİKTE ÇİFTÇİLERİN ÜZERLERİNE KAYITLI BÜTÜN TARIMSAL ÜRETİM VE HAYVANCILIK KAPSAMINDA OLUŞAN BORÇLARININ DEVLETÇE ÖDENMESİNİ ÖNGÖREN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Çiftçilerin kamu ve özel bankalarına, Tarım Kredi Kooperatifi ile birlikte çiftçilerin üzerlerine kayıtlı bütün tarımsal üretim ve hayvancılık kapsamında oluşan borçlarının devletçe ödenmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- 2020 ve 2021 yıllarında çiftçilerin (2020 yılı tahakkuk etmiş borçlar dahil) tarımsal elektrik ve tarım sulama bedelleri devletçe karşılanır.

MADDE 3- Bir defaya mahsus olmak üzere hiçbir kesinti ve blokeye tabi olmaksızın mevcut desteklemeler dışında çiftçilere tohum ve mazot bedeli toplu bir şeki ödenir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.